

KĄ
APIE TAVE
SAKO APRANGA

Psychologija moters drabužinėje

JENNIFER BAUMGARTNER

Kas dedasi tavo spintoje? Priimk iššūkį

Šią knygą paėmei į rankas turėdama aiškia priežastį. Galbūt jautiesi neturinti ką apsirengti ir bandai suprasti kodėl? O galbūt tave ištiško stiliaus krizė ir nežinai, nuo ko pradėti keistis? Tokių problemų dažniausiai atsiranda dėl vienos iš devynių stiliaus bėdų. Prieš įvardydama diagnozę ar imdamasi gydymo, pirmiausia privalai surinkti faktus, juos išnagrinėti ir padaryti išvadas.

Analizę siūlau pradėti nuo toliau išvardytų klausimų, kurie padės suprasti savo rengimosi įpročius ir susijusius elgesio modelius. Į šiuos klausimus gali atsakyti dabar, bet gali tai padaryti ir vėliau, jei nuspręsi pirmiausia kurį laiką save stebėti. Kol kas tiesiog patyrinėk save ir atsakyk į klausimus, dar neskubėk ko nors keisti.

Praeitis

1. Kas tave rengė, kai buvai maža?
2. Ką mėgo vilkėti tave rengdavęs žmogus?
3. Ko buvai mokoma apie aprangą?
4. Ar mokeisi rengtis tik todėl, kad taip reikia? O gal tai buvo kūrybinis procesas? O gal ir viena, ir antra?
5. Kada pradėjai rengtis pati?
6. Ar šis procesas tau buvo įdomus?

7. Ar tai tave erzino?
8. Gal buvai jam abejinga?
9. Gal patyrei kokią su apranga susijusią emocinę traumą? Pavyzdžiui, gal dėl aprangos iš tavęs pasityčiojo bendraamžiai, o gal sukritikavo tėvai?
10. Kaip gyvenimo kelyje keitėsi tavo stilius? Pavyzdžiui, gal iš pankės tapai minimaliste, gal ilgai dėvėjusi priglundusius ar neutralių spalvų drabužius staiga pamėgai laisvus ar spalvingus?
11. Kas paskatino šiuos pokyčius?
12. O kas nepasikeitė?
13. Kas buvo tavo stiliaus autoritetai ankstyvoje jaunystėje?
14. Ar išsaugojai drabužių iš praeities?
15. Kokius drabužius labiausiai mėgai ir kodėl?

Dabartis

1. Kaip apibūdintum dabartinį savo stilių?
2. Kaip jautiesi rengdamasi?
3. Kodėl?
4. Kaip jautiesi pirkdama drabužius?
5. Kodėl?
6. Kaip dažnai apsiperki?
7. Kodėl?
8. Kas tavo stiliaus autoritetai?
9. Ar rengtis – sunkus darbas?
10. Jei taip, kada šie sunkumai prasidėjo?
11. Kuri rengimosi dalis pati sunkiausia?
12. Ar jautiesi taip, tarsi neturėtum ką apsirengti?
13. Ar nuolat vilki tą patį drabužį?
14. Ar kiekvieną dieną vilki vis naują drabužį?
15. Ar tau nepatinka dauguma tavo spintoje esančių drabužių?

16. Ar turi tik sau būdingą stilių?
17. Ar turi stiliaus nuotraukų, kurios tave įkvepia?
18. Ar norėtum rengtis geriau?
19. Kokia mėgstamiausia tavo spalva?
20. Ar šios spalvos drabužių yra tavo spintoje?
21. Rengiesi madingai ar stilingai?
22. Tavo stilius tradicinis ar šiuolaikiškas?
23. Tavo drabužiai paprasti ar dekoruoti?
24. Priglundę ar laisvi?
25. Trumpi ar ilgi?
26. Ar vilki tai, ką ir kitos tavo bendraamžės?
27. Ar kada prašei pagalbos dėl stiliaus?
28. Tavo spintoje daugiau senų ar naujų drabužių?
29. Tavo spintoje karaliauja tvarka ar chaosas?
30. Ar tavo spinta pustuštė, ar prikimšta?
31. Ar dėvi savo drabužius?
32. Ar dauguma tavo drabužių vis dar yra su parduotuvių etiketėmis?
33. Ar manai, kad tavo drabužiai atspindi tave?
34. Ar manai, kad tavo drabužiai tinka pagal tavo figūrą?
35. Ar manai, kad tavo drabužiai pabrėžia tavo amžių?
36. Ar tavo drabužiai ir dabartinė tavo gyvenmena dera?
37. Kokią stiliaus klaidą darai dažniausiai?
38. Ar stengiesi jos išvengti?
39. Ar tavo stilius keitėsi drauge su gyvenimo pokyčiais?
40. Ar esi patenkinta šiais pokyčiais?
41. Ar esi patenkinta dabartiniu savo drabužių spintos turiniu?
Jei taip, kodėl?

Ateitis

1. Kaip norėtum rengtis kiekvienu savo gyvenimo dešimtmečiu?
2. Ar kiekvienam savo gyvenimo dešimtmečiui turi išsirinkusi stiliaus ikoną?
3. Kokie svarbiausi gyvenimo pokyčiai tavęs laukia?
4. Ar turi drabužių, tinkamų šiems pokyčiams?
5. Kaip turėtų atrodyti idealus tavo garderobas?
6. Kokius stiliaus pokyčius norėtum įgyvendinti?
7. Kada norėtum šiuos pokyčius įgyvendinti?
8. Kas tau neleidžia susikurti tobulo stiliaus?
9. Kokius tikslus norėtum pasiekti?
10. Ar turi susirašiusi, kokių veiksmų turėtum imtis, kad pasiektum tai, ko nori?
11. Iki kada norėtum tai pasiekti?
12. Ar norėtum, kad tavo stilius padėtų tau įgyvendinti gyvenimo tikslus?

Kai atsakysi į šiuos klausimus, apibendrink tau būdingą su apranga susijusią elgseną. Išsiaiškink stipriąsias ir silpnąsias savo puses. Nuspręsk, ką reikia keisti, o kas turi likti kaip buvę.

Greičiausiai diagnozę ir reikiamą gydymą rasi viename iš šios knygos skyrių:

1 skyrius: Pirk, kol krisi negyva: kai perkame daugiau, nei reikia

2 skyrius: Apsivalymo džiaugsmas: kai spinta net braška

3 skyrius: Snaudalė: kai tampi sau nebeįdomi

4 skyrius: Besislapstančioji: kai pradedi vengti veidrodžių

5 skyrius: Pozuotoja: kai per daug apsinuogini

6 skyrius: Kelionės laiku nuotyčiai: kai drabužiai ir amžius nedera

7 skyrius: Kad pastangos nebūtų bevaisės: kai nebenusivelki
darbinių drabužių

8 skyrius: Lemtingos smulkmenos: kai svarbiausia – etiketės

9 skyrius: Pažintis su savimi: gyvenimas su prasto modelio džinsais

Pagal „Iš vidaus į išorę“ metodą dabar tau liko žengti paskutinį stiliaus pokyčių žingsnį – leistis į tyrinėjimus. Išsirink vieną ar kelis knygos skyrius, geriausiai apibūdinančius tavo stiliaus problemas. Kiekviename skyriuje rasi išsamų klausimą, gyvenimišką pavyzdį, psichologija paremtą jo išaiškinimą ir pasiūlymą, kaip išspręsti su apranga susijusias problemas ir padėti tau pakeisti savo gyvenimą.

Pirk, kol krisi negyva

*Kai perkame daugiau,
nei reikia*

Kai susisieikė su manimi, Tesa jau buvo priėjusi ribą. Moteris trumpai apibūdino savo mažytę pirkinį problemą, dėl kurios pateko į nedidelę bėdą. Galiausiai ji paaiškino, kad jos spintoje įsivyravo chaosas, ir paprašė manęs padėti jai susitvarkyti daugybę naujai įsigytų drabužių. Mielai sutikau.

Įvažiavusi į Tesos kiemą, automobilį pasistačiau šalia žvilgančio prabangaus jos limuzino ir įžengiau į didžiulį kolonijinio stiliaus namą. Kaip ir visi Tesos namai, didžiulė drabužinė lūžo nuo naujų, brangių ir vardinių garsių dizainerių drabužių bei aksesuarų. Po trumpo mandagaus pokalbio pagaliau ryžausi išsiaiškinti, kaip moteris suprato, kad tai problema.

„Taigi, – pradėjo ji, – kaip matote, turiu daugybę nuostabių drabužių, bet man sunku tinkamai susitvarkyti šioje patalpoje. Be to, man neišeina suderinti jų tarpusavyje. Dar norėčiau sužinoti, ką galėčiau parduoti.“

Aš linktelėjau. „Ką gi, pirmiausia viską apžiūrėkime ir nuspręskime, kuriuos drabužius norite pasilikti, o kurių geriau

atsisakyti. Kai dalį drabužių parduosite, likusius geriau matysite, atsiras vietos būsimiems pirkiniams.“ Kai jau buvau visiškai pasirengusi pradėti darbus, Tesa kiek dvejodama tarė: „Žinote, daktare Bė, man reikia kai ką parduoti, kad sumokėčiau dalį skolų. Tiesą pasakius, turiu pakankamai vietos ir kitose spintose.“

Pagaliau sužinojau tikrąją savo vizito priežastį. Kaip ir dauguma ne pagal savo kišenę gyvenančių žmonių, Tesa pamėgo prabangą, kuriai neuždirbo. Kad sudurtų galą su galu, dabar ji privalėjo parduoti daiktus, padėjusius susikurti prabangaus gyvenimo įvaizdį.

Neilgai trukus Tesa jau pasakojo savo gyvenimo istoriją. Ji paaiškino, kad bankai užblokavo visas jos kredito korteles, sąskaitose kaupiasi skolos, o į namus pradėjo skambinti velnio išperos – kreditoriai. Ji atrodė labai nusiminusi, o jos nesugebėjimas susitvarkyti spintos pasirodė besąs daug didesnės problemos požymis.

Tačiau Tesa niekaip nenorėjo pripažinti savo kaltės, tad ir toliau keikė kreditorius. Ji nesigailėjo netinkamai leidusi pinigus ir visai neketino liautis taip gyvenusi. Kai pasiūliau atsisakyti brangiausio kabelinės televizijos paketo, manikiūrų ir pedikiūrų bei brangiai kainuojančių kavos puodelių, Tesa į mane pažiūrėjo taip, tarsi būčiau pasiūliusi atsisakyti elektros ir vandens.

Moteris neturėjo bėdų su stiliumi – jos drabužiai buvo nepriekaištingi. Problema ta, kad ji nesugebėdavo atsisipirti pirkiniams net tuomet, kai negalėdavo sau to leisti. Įprotis tampa problema, kada pradeda trikdyti kasdienį gyvenimą. Priimdama tokius netikusius sprendimus, kad geriau, pavyzdžiui, įsigys „Burberry“ lietpaltį, nei susimokės už šildymą, Tesa galiausiai prisivirė košės.

Jei esi panaši į Tesą ir beatodairiškai išlaidauji, leidi pinigus, kurių neuždirbai, ar priversta parduoti dar nė karto nedėvėtus drabužius, kad sumokėtum komunalinius mokesčius, šis skyrius skirtas tau. Jame sužinosi, kokios tokio elgesio priežastys, ir išmoksi jį paža-

boti. Jei tavo stiliaus problemas geriausiai apibūdina šis knygos skyrius, laikas liautis kaltinus tokias išparduotuves kaip „Gilt Groupe“, o prekybos centrus penktadienio vakarais geriau užleisti suaugusias moteris vaidinančioms paauglėms.

Kodėl perkame

Plėšrūnė gali tykoti grobio valandų valandas laukdama tinkamiausios akimirkos pulti. Išalkusi ir pasiruošusi, ji apeina teritoriją, įvertindama aplinką ir ieškodama tinkamiausio grobio. Vos tokį pastebėjusi sutelkia visą dėmesį: įvertina taisyklingas linijas, sveiką eksterjerą, žvilgančią ir elastingą odą. Kas galėtų atsispirti pagundai? O taip, rankinių medžioklė gali būti labai maloni.

Visos esame pajutusios malonumą pirkti. Bėgiojimas po parduotuves ir tobulos suknelės, batų ar džinsų paieškos kartais labai jaudina. Pamenu, kai prieš daugelį metų „Benetton“ parduotuvėje radau nepriekaištingai man tinkančią prigludusią suknelę. Ji taip puikiai gulėjo, kad negalėjau atsidžiaugti savo atvaizdu veidrodyje.

Deja, ši tobula akimirka parduotuvėje nesibaigė. Ar reikia aiškinti, kad nesugebėjau susivaldyti ir nusipirkti tik vienos tokios tobulos suknelės, kai jų buvo net trijų spalvų. Lieka tik dar labiau apgailestauti, kad kitų spalvų tobulųjų mano dydžio suknelių toje parduotuvėje nebuvo, tad įtikinusi save, kad reikia įsigyti ir kitas, medžioklę tęsiau namie. Paskambinau į kitą „Benetton“ parduotuvę, paskui į dar vieną. Visos suknelės buvo parduotos. Galiausiai paskambinusi beveik į visas JAV esančias „Benetton“ parduotuves suknelės radau. Rezultatas atrodė vertas keturių valandų darbo.

Puikiai žinau tą nuostabų jausmą, kai randi pirkinį ir sumoki už jį kredito kortele. Potraukis pirkti – labai normalus reiškinys. Tačiau tas nerimas ieškant geidžiamo drabužio ir su pirkinium ateinantis pa-

lengvėjimas gali ilgainiui pašamonėje įtvirtinti šį mechanizmą, tad ateityje būsi dar labiau linkusi taip elgtis.

Perkame dėl įvairiausių psichologinių priežasčių: kartais kirba kažkoks vidinis nerimas, slegia piniginiai sunkumai ar jaučiamės nevisavertės tarp kitų. O kartais tiesiog nuobodžiaujame. Nesvarbu, kokios būtų pirkimo priežastys, šis procesas sužadina ir sustiprina smegenyse esantį malonumų centrą, arba mezolimbinę sistemą. Kiekvieną kartą, kai sugalvojame ką nors įsigyti ir tai padarome, smegenys išskiria gerą savijautą lemiančią cheminę medžiagą dopaminą. Norėdamos vėl pajusti malonumą, esame pasirengusios tą procesą pakartoti. Kad ir kokių psichologinių problemų vedamos atsiduriame parduotuvėse, anksčiau ar vėliau įtampa atslūgsta vos įsigijus pirkinį, kai smegenys išskiria dopaminą.

2010 metais atliktas nepaprastai įdomus tyrimas parodė aiškų ryšį tarp dopamino ir kompulsyvaus potraukio pirkti, dar vadinamo oniomanija*. Mokslininkai pastebėjo, kad impulsų kontrolės sutrikimai, kuriems priskiriamas ir kompulsyvus potraukis pirkti, buvo būdingesni dopaminu nuo neramių kojų sindromo gydytai pacientų grupei. Vos nustojus vartoti šią medžiagą, impulsų kontrolės sutrikimai išnyko.

Nesvarbu, ką renkamės – namus ar automobilius, niekučius ar „Tupperware“ indus, drabužius ar papuošalus, mums patinka pirkti, net kai neturime pinigų! Tačiau kodėl perkame daugiau, nei reikia? Dažniausiai mes arba nuoširdžiai tikime, kad tų daiktų reikia, arba labai jų norime, arba jaučiamės lyg kažko trūktų.

* J. R. Cornelius, M. Tippmann-Peikert, N. L. Slocumb, C. F. Frerichs ir M. H. Silber „Impulsų kontrolės sutrikimai gydant neramių kojų sindromą dopaminerginėmis medžiagomis: kontroliuojamas tyrimas“ (angl. *Impulse Control Disorders with the Use of Dopaminergic Agents in Restless Legs Syndrome: A Case-Control Study*), žurnalo „Sleep“ Nr. 33 (Nr. 1, 2010) 81–87 psl.

Mados vaikymasis

Mums išties labai pasisekė, kad galime gauti tai, ko norime, ir kada tik panorėję. Gyvename momentinio atlygio laikais. Galėdamos visą parą naudotis informacija, esame nuolat atakuojamos žinutėmis apie pačius pažangiausius technologijų sprendimus. O vos jomis susižavėjusios įgauname galimybę troškimus patenkinti vienu pelės klavišo spustelėjimu ar surinkusios telefono numerį.

Galimybė greit užsisakyti prekių iš internetinių parduotuvių ir apsipirkti skirtų televizijos kanalų sukuria puikias sąlygas neapgalvotiems pirkiniams.

Kiek kartų bandei save įtikinti, kad tau tikrai reikia tų zomšinių aulinukų su daugybe užtrauktukų? Mėgindama pasivyti madą pradedi galvoti, kad tiesiog privalai pirkti daugiau, nei reikia. Demonstruodamos atostogų, ankstyvo pavasario ar rudens ir kitokias madas, manekenės podiumais žingsniuoja visus metus: pavasarį, vasarą, rudens ir žiemą. Jei stengsiesi nusipirkti viską, ką, tavo galva, privalo turėti kiekviena nuo mados neatsilikanti moteris, nebeturėsi laiko nei kvėptelėti, nei pavalgyti. Vienais metais privalėsi išigyti trumpus aulinukus, kitais – batus aulais virš kelių. Pernai buvo madingi praėjusio amžiaus devintąjį dešimtmetį primenantys neon spalvų raštai ir raukiniai, o šiais metais – prigludę siluetai ir neutralios spalvos be raštų. Jeigu norėsi būti tikrai madinga, prireiks šiam darbui skirti visą savo laiką.

Jei nesi viena iš tų, kurios mano, kad gebėjimas spėti išvien su mada – jaudinantis ir smagus užsiėmimas, jei bandai ieškoti gilesnių tokio elgesio priežasčių, greičiausiai suprasi, kad madinga stengiesi būti norėdama jaustis stilinga ir šiuolaikiška. Kai visose kitose gyvenimo srityse nesiseka, bent jau norisi atrodyti taip, tarsi šį bei tą supranti. Vergavimas madai dažniausiai slepia giliai išsisknijusį ne-

saugumo jausmą, atsiradusį dėl baimės nepritapti ar pasenti, prarasti gyvenimo džiaugsmą ir panašiai.

Kad išvengtum tariamai reikiamų pirkinių, užsiduok porą klausimų: kas bus, jei šio drabužio nenusipirksi? Kokį kitą spintoje jau esantį drabužį galėčiau vilkėti vietoj šio? Iš savo patirties galiu pasakyti, kad šie du klausimai daugumą pirkinių iš kategorijos „reikia“ padeda perkelti į „noriu“.

Streso malšinimas

Drabužių pirkimas – tikras lepinimasis. Jis veikia panašiai kaip SPA procedūros ar manikiūras. Tačiau kartais imame manyti, kad toks tobulinimasis – atsakas į visas mūsų bėdas. Taigi, jei norėdama nusiraminti eini apsipirkti, laikui bėgant ryšys tarp daiktų pirkimo ir streso numalšinimo tvirtėja. Pagal bihevioristo B. F. Skinnerio sukurtą mokymosi teoriją, dar vadinamą operantiniu sąlygojimu, jei pirmasis apsipirkimo potyris bus malonus, tai ir kitą kartą, kai norėsi numalšinti stresą, būsi linkusi pirkti prekes internetu ar skubėsi į parduotuves. Kiekvieną kartą taip numalšinusi stresą, ši mechanizmą vis labiau įtvirtinsi, tad ateityje tokio elgesio tikimybė tik padidės. Tarsi profesoriaus Skinnerio dėžėje uždarytas alkanas balandis, snapu kapojantis lesalo padavimo svirtelę, tapsi vis labiau priklausoma nuo pirkinių. Palengvėjimas, kurį jauti nusipirkusi drabužių, gali tapti banko sąskaitas siaubiančia priklausomybe, nuo kurios ims lūžti drabužių spintos.

Vieni mėgsta saldinius, kiti – keliones, tretį – masažus. Man nėra nieko malonesnio kaip įsigyti naują drabužį. Kai esu prastos nuotaikos, noriu taip pasijusti, lyg manimi kas nors pasirūpino. Visą dieną sunkiai dirbusi ir atėjusi į parduotuvę ko nors nusipirkti už uždirbtus pinigus, jaučiuosi to pirkinio nusipelniusi. Streso kaipmat

nelieka. Jei apsipirkti negaliu, darbe susikaupęs stresas dėl negalėjimo apsipirkti dar sustiprėja. Kai galiausiai atsiduriu parduotuvėje, tiek pirminis stresas, tiek nerimas dėl atidėtos atpildą žadančios kelionės į parduotuves galiausiai atslūgsta. Tos dienos nemalonumai trumpam pasimiršta dėl nutrūktgalviškai vienas po kito perkamų naujų daiktų. Tai atlygis už nerimastingą apsipirkimo laukimą.

Mėginimas pritaipti

Baimė atsilikti nuo kitų skatina pirkti naujus daiktus. Visa šalies ekonomika pakriko, nes žmonės už skolintus pinigus pirko ne pagal savo kišenę ir gyveno ne pagal išgales. *Creditcardhub.com* tyrimas atskleidė šios svetainės ir Federalinės rezervų sistemos duomenis apie amerikiečių išlaidų tendencijas per fiskalinių 2011 metų antrąją ketvirtį*. Ši analizė parodė, kad vartotojai turi kredito skolų už 771,7 milijardo JAV dolerių. Nuo 2009 metų vartotojai skolas sumokėdavo per pirmąjį metų ketvirtį, tačiau jau antrąjį turėtas skolas padidindavo. Palyginti su 2010 ir 2011 metais, ši skola išaugo 66, o su 2009-aisiais – net 368 procentais. Netgi turintieji pakankamai lėšų patogiam gyvenimui buvo linkę išlaidauti tiek, kad grėسė išskeldinimas iš namų, bankui už paskolą įkeisto turto perėmimas ar bankrotas. Jei kaimynė nusipirko žiedą su vieno karato deimantu, norėjome žiedo su didesniu. Geriausiai draugei nusipirkus rytietiško stiliaus suknelę iš „Calypso“ parduotuvės, suskubome įsigyti net tris. Bet toks užburtas ratas visuomet baigiasi nusivylimu: juk nuolat rasis daugiau turintis žmogus.

* „CreditCardHub“: „2011 m. antrojo ketvirčio kredito kortelių skolų tyrimas“ (angl. *Q2 2011 Credit Card Debt Study*), <http://www.cardhub.com/edu/q2-2011-credit-card-debt-study> (prisijungta 2011 m. lapkričio 21 d.).

Vertindama savo norus ką nors įsigyti, pirmiausia turi išsiaiškinti, iš kur gavai informacijos. Gal per realybės šou matei turtingųjų ir madingųjų gyvenimą? Ar šio pirkinio tikrai nori tu, o gal apie jį svajoja draugė, giminaitė ar visi? Kartais perkame perimdami svetimus norus ir nė nesuprantame, ko norime pačios. Mums nuolat stengiamasi įteigti, kad mums ko nors reikia. Esame atakuojamos naujausių ir geriausių produktų reklamomis. Tad ir pradedame tikėti, jog mums tų daiktų tikrai reikia.

Pirkimo terapija

Ir pagaliau perkame, kad užpildytume už bet kokias stiliaus spragas gilesnę tuštumą. Galbūt trokštame draugijos, saugumo, laimės, pilnatvės, pramogų ar naujovių nuoboduliui prablaškyti. Vienišei apsipirkimas atstoja draugiją, jis gali nuraminti skausmingas emocijas ir padėti užmiršti akis badančias problemas. Pirkiniai nors trumpam padeda pasijusti geriau.

Jei karštą šeštadienio vakarą leidi kartu su 751 prisijungusiu vartotoju pirkdama papuošalus su pusbrangiais akmenimis pagal savo gimimo datą, tikrai nebesijausi vieniša. O nuolat klausydamasi mėgstamiausio televizinės parduotuvės vedėjo netrukus pradėsi manyti, kad esate draugai. Gal net patikėsi priklausanti telekomunikacinės prekybos tinklo šeimai. Juk jie siunčia programas, skrajutes ir net gimtadienio sveikinimus! Malonu priklausyti draugiškam klubui, kuris niekada tavęs neteisčia ir nieko iš tavęs nereikalauja, nors kartais ir jautiesi privalanti iš jų pirkti. Nejaugi galima atsispirti daiktams, kai juos siūlo pats Davidas Venable'as? Tai tiesiog neįmanoma!

Dažniausiai per daug drabužių ir aksesuarų perkame, kai esame nepatenkintos savimi, tačiau šios vidinės problemos nesugebame išspręsti. Pirkdamos prekybos centre, tikimės, kad išorinės puošmenos

padės nebesijausti blogai. Tiesa, kurį laiką nauji drabužiai ar aksesuarai užpildo vidinę tuštumą, bet tai veikia trumpai, tad netrukus vėl teks keliauti į parduotuves ir mėginti laimę iš naujo.

Jei nesijauti ganėtinai protinga, graži, sėkminga ar dar kokia, pirkiniai gali padėti šiuos trūkumus pridengti. Kas į juos kreips dėmesį, kai būsi pasipuošusi nuostabiu drabužiu? Jei vilkėsi madingiausius drabužius, kam rūpės, kad nekenti savo darbo? Ar kas pastebės sensantį veidą, jei segėsi naujausią žėrintį vėrinį?

Kai jaučiamės nepatenkintos *dabartiniu* gyvenimu, dažniausiai puošdamosi susikuriame *trokštamo* gyvenimo iliuziją. Visi nauji daiktai – tobulo, bet neegzistuojančio gyvenimo dekoracijos. Prabangūs automobiliai, didžiuliai namai, ištaigingi baldai ir vardiniai bateliai – tik optinė apgaulė, padedanti paslėpti finansinius sunkumus, šeiminius konfliktus ir vidinę tuštumą.

Noras ką nors nusipirkti tampa problema, kai neturime pinigų, vietos tam daiktui pasidėti ar progos kada nors jį panaudoti. Jaučiamą norą pirkti painiojame su patiriamu nerimu. Kad jis atslūgtų, galime tiesiog nieko nedaryti ir jaustis blogai arba numalšinti jį pirkdamos daiktus. Pirkimo bėdų randasi tada, kai, užuot šalinusios nerimo priežastis, nusiramavimo ieškome pirkdamos.

Poreikis turėti, vartoti ir pralenkti kitus primena įkinkytą asilą, bandantį pasivyti jam palei nosį pakabintą morką. Nesvarbu, kiek vargšelis stengsis, morkos niekuomet nepavys. Kai neapdairiai ir daug išlaidaujame, dažniausiai ieškome pasitenkinimo, deja, už pinigų jo nenusipirksime.